

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет Дизайну

Кафедра Промислового дизайну та комп'ютерних технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БК 04.1. Екологічні фактори у сучасному дизайні
(назва дисципліни без скорочень)

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	третій (доктор філософії)
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В2 «Дизайн»
Спеціалізація	
Освітня програма	ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «ДИЗАЙН»
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	2-й курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	Кількість кредитів за навчальним планом 4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 20 год.
	Семінарські – 0 год.
	Практичні – 20 год.
	Самостійна робота – 80 год.
Форма підсумкового контролю	Диф. залік 4 семестр
Викладач	Ковальов Юрій Миколайович, д-р технічних наук, професор, завідувач кафедри промислового дизайну та комп'ютерних технологій
Контактна інформація викладача	kovalov_y@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/moodle/course/index.php?categoryid=8
Дні занять	Згідно розпису
Консультації	Згідно розпису

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Розглядаються поняття природних і штучних екосистем, методи їх дослідження, проєктування із дотриманням екологічних вимог, приклади дизайн-проєктування для різних галузей дизайну
Мета й завдання навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів розуміння важливості екологічної складової у практиці наукових досліджень, як з точки зору дотримання екологічних вимог, так і загальної ідеології створення екосистем. Внаслідок вивчення модулів навчальної дисципліни здобувач повинен: Знати: • Визначення та характеристики екологічної системи як умови існування людини як біологічного виду; • Проблеми і задачі дизайну з точки зору збереження та удосконалення екологічної системи людини; • Методи дослідження екологічних систем; • Умови екологічної безпеки. Вміти: • Досліджувати умови існування екологічних систем, їх вплив на існування людини, вплив людини на екологічні системи, кореляції між екосистемами промислових виробів та штучних середовищ із природними екологічними системами; • Здійснювати дизайн-проєктування на основі умов екологічної безпеки; • Здійснювати дизайн-проєктування екосистем речей або середовищ у дизайні з використанням смарт-технологій, інтернету речей, штучного інтелекту.
Передумови вивчення дисципліни	Необхідний рівень попередньої профільної підготовки Навчальні дисципліни, вивчені раніше: Методика та методологія науково-дослідної роботи в галузі куль-тури і мистецтва
Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері дизайну, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження,

	результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері дизайну на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (СК)	СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері дизайну та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з дизайну та суміжних галузей. СК4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері дизайну та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації. СК5. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері дизайну, оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку дизайну.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	практичні	семінари	сам. роб.		лекції	практичні	інд. роб.	сам. роб.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	1 2	1 3
Семестр 4										
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. «Дослідження природних екосистем»										
Тема 1. Екологічна система – умова існування людини як біологічного виду	10	2	0	0	8					

[illegible]

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

10.1 Основна література

1. Бобильов Ю. П., Бригадиренко В. В., Булахов В. Л., Гайченко В. А., Гассо В. Я. Екологія: підручник. 2014. Фоліо. 666 с.
2. Васюкова Г., Грошева О. Екологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. - К. : Кондор, 2009. 524 с.
3. Єремєєв І.С., Дичко А.О. Техногенні та екологічні ризики і катастрофи. Олді+. 2024. 234 с.
4. Маленко Я.В., Ворошилова Н.В., Кобрюшко О.О., Перерва В.В. Загальна екологія: навчальний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2023. 231 с.
5. Мітрясова О.П., Смирнов В. М., Мац А. Д. Практикум з екологічного моніторингу довкілля. Олді+. 2025. 180 с.
6. Мхітарян Н.М., Ковальов Ю.М., Малік Т.В., Сафронов В.К., Сафронова О.О. Дизайн середовища міста: багатокритеріальна оптимізація та розумні технології: підручник. -Київ: Наукова думка, 2021. – 628 с.

Додаткові:

7. Bowman W. and Hacker S. (2023). Ecology. 6th Edition. Cambridge University Press. 744 p.
8. Kovalyov, Y. N., Mkhitarian, N. M., Morozov, A. Y., & Zhukova, Y. F. (2024). Life cycle in the natural sciences and traditional cultures as a complex system Self-Organization. IGI Global, USA, Pennsylvania. 456 p. <https://doi.org/10.4018/978-1-6684-8509-5>

Інтернет ресурси:

9. British Ecological society. [Key Concepts in Ecology.](https://www.britishecologicalsociety.org/content/key-concepts-in-ecology)
<https://www.britishecologicalsociety.org/content/key-concepts-in-ecology>
10. Ecology. All Issues. <https://www.jstor.org/journal/ecology>
11. [Journal of Ecology.](https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/journal/13652745)
<https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/journal/13652745>
12. Ukrainian Journal of Ecology. <https://www.ujecology.com>

Методи контролю та розподіл балів

4 семестр

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Усна відповідь на питання за темою лекції, семінару або практичного завдання	10 x 1 бали = 10 балів	
Перевірка індивідуальних завдань	40	
Захист індивідуальних завдань	40	

Представлення результатів науково-дослідних робіт на конкурсах, конференціях, тощо	бонусні бали ¹ (до 10 балів)	
Всього	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	
Необхідні засоби	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи тощо
Програмне забезпечення	Легальне напередустановлене ПЗ
Матеріали, інструменти	Блокнот для конспекту, ручка

¹ Якщо після додавання бонусних балів сума перевищує 100 балів, то підсумкова оцінка встановлюється такою, що дорівнює 100

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політику щодо академічної доброчесності	Під час роботи над завданнями порушення академічної доброчесності є неприпустимим: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%. У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.
Політика щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (онлайн) режимі за погодженням із викладачем, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача. Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	Навчальна дисципліна передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Під час занять здобувач повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути

	зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити ПБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються); 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни

<https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznavstva-i-mysteczkoj-osvity/>

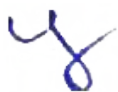
Розробник силабусу
навчальної дисципліни

Ковальов Ю.М

(підписи, прізвища, ініціали)

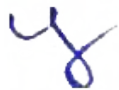
Гарант освітньої програми

Ковальов Ю.М.

(підписи, прізвища, ініціали)

Завідувач кафедри

Ковальов Ю.М.

(підписи, прізвища, ініціали)

Силабус затверджено
на засіданні кафедри

Промислового дизайну та комп'ютерних
технологій
(назва кафедри)

від 26.08.25, протокол № 1